

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

**ՀՀ Լոռու մարզի Սպիտակ համայնքի կողմից բյուջետային միջոցների
օգտագործման, բյուջեի մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև համայնքային
սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ իրականացված
վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ**

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2016 թվականի ապրիլի 18-ի թիվ 12/4 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ ՀՀ Լոռու մարզի Սպիտակ համայնքի կողմից բյուջետային միջոցների օգտագործման, բյուջեի մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև համայնքային սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ վերահսկողության իրականացում:

Վերահսկողության առարկան՝ իրականացնել վերահսկողություն՝ ՀՀ Լոռու մարզի Սպիտակ համայնքի կողմից բյուջետային միջոցների օգտագործման, բյուջեի մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև համայնքային սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ:

Վերահսկողության օբյեկտը՝ ՀՀ Լոռու մարզի Սպիտակ համայնքը, ներառյալ ենթակա հիմնարկները, համայնքային ենթակայությամբ գործող համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպությունները և կանոնադրական կապիտալում 50 և ավելի տոկոս համայնքային մասնակցությամբ իրավաբանական անձինք:

Վերահսկողության իրականացման ժամկետը՝ 2016 թվականի ապրիլի 25-ից մինչև 2016 թվականի սեպտեմբերի 1-ը:

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը՝ 2015 թվականի հունվարի 1-ից մինչև ստուգման իրականացման ժամկետի ավարտը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևերով: Վերահսկողության ընթացքում

կիրառվել են համապատասխանության, ֆինանսական և արդյունավետության (կատարողական) վերահսկողության տեսակները:

Վերահսկողության ընթացքում կատարվել է տարբեր տվյալների համադրում և փաստաթղթերի ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության ծավալը՝ Համայնքի 2015թ. բյուջեով եկամուտներ է նախատեսվել 340,764,8 հազ. դրամ, փաստացի մուտքը կազմել է 346,313.1 հազ. դրամ:

2015թ-ի բյուջեով ծախսեր է նախատեսվել 346,997.7 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը կազմել է 342,386.1 հազ. դրամ:

Համայնքի 2016թ. բյուջեով եկամուտներ է նախատեսվել 335,336.5 հազ. դրամ, փաստացի 2016թ-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում մուտքը կազմել է 78,389.4 հազ. դրամ:

2016թ-ի բյուջեով ծախսեր է նախատեսվել 387,451.7 հազ. դրամ, 2016թ-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում փաստացի ծախսը կազմել է 74,787.8 հազ. դրամ:

Ստուգմամբ ընտրանքային կարգով ընդգրկվել են հետևյալ եկամտատեսակները և ծախսային հոդվածները՝

- Հողի հարկ,
- Գույքահարկ,
- Տեղական տուրքեր և վճարներ,
- Հողի և գույքի վարձավճարներ,
- Աղբահանության ծառայություններ,
- Սանիտարական մաքրման ծառայություններ,
- Համայնքային ենթակայության նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններ:

Վերահսկողության արդյունքները՝

Հողի հարկի և գույքահարկի վերաբերյալ

Համայնքի 2015թ. բյուջեով հողի հարկի գծով եկամուտներ է նախատեսվել 4,200.0 հազ. դրամ, փաստացի մուտքը կազմել է 4,355.6 հազ. դրամ, կամ նախատեսվածի 103,7 %-ը: Գանձապետական հաշվին մուտքագրված 4,355.6 հազ. դրամից 712.3 հազ. դրամը կազմել է թվով 1284 բնակիչների կողմից առանց նոտարական վավերացման և պետական գրանցման համայնքի սեփականություն հանդիսացող 102.23 հա հողերի օգտագործման դիմաց գանձված գումարները:

2015թ-ի հողի հարկի տարեկան հաշվարկային ցուցանիշը կազմել է 3,870.0 հազ. դրամ, որից 3,308.4 հազ. դրամը ֆիզիկական անձանց մասով է, իսկ 561.6 հազ. դրամը իրավաբանական անձանց մասով: 2015թ-ի ընթացքում հողի հարկի չվճարած ապառքները և տույժերը միասին կազմել են 2,900.7 հազ. դրամ, որից 2,017.9 հազ. դրամը ֆիզիկական անձանց, իսկ 882.8 հազ. դրամը իրավաբանական անձանց մասով է:

Գույքահարկի գծով համայնքի 2015թ. Բյուջեով եկամուտներ է նախատեսվել 38,770.0 հազ. դրամ, փաստացի մուտքը կազմել է 44,501.6 հազ. դրամ, կամ նախատեսվածի 117,8 %-ը: Գույքահարկի տարեկան հաշվարկային ցուցանիշը կազմել է 43,818.6 հազ. դրամ, որից 41,052.6 հազ. դրամը ֆիզիկական անձանց մասով է, իսկ 2,766.0 հազ. դրամը իրավաբանական անձանց մասով: 2015թ-ի ընթացքում գույքահարկի չվճարված ապառքները և տույժերը միասին կազմել են 10,631.2 հազ. դրամ, որից 8,862.3 հազ. դրամը ֆիզիկական անձանց, իսկ 1,768.9 հազ. դրամը իրավաբանական անձանց մասով է: Համայնքի 2015թ. բյուջեի հարկային եկամուտների բարձր կատարողականը պայմանավորված է քաղաքապետարանի կողմից տարեկան բյուջեների ոչ լիարժեք պլանավորմամբ /ապառքների մասով/ և իրական ապառքների գումարները նախատեսված պլաններում չներառմամբ, քաղաքապետարանը չի առաջնորդվել <<Բյուջետային համակարգի մասին>> ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 7-րդ կետի ե) ենթակետի պահանջով՝ <<Համայնքի ղեկավարի բյուջետային ուղերձը ներառում է պարտքերի կառուցվածքը, դրանց համեմատական վերլուծությունը նախորդ բյուջետային տարվա փաստացի և ընթացիկ բյուջետային տարվա հաշվարկային համապատասխան ցուցանիշների հետ>>:

Գույքահարկով հարկվող շենքերի գործառնական նշանակության և նոր կառուցվող շինությունների վերաբերյալ

Համայնքի տարածքում գործող 5 հասարակական նշանակության օբյեկտների զբաղեցրած բնակելի նշանակության շենք շինությունների գործառնական նշանակությունը չի փոխված, որի արդյունքում համայնքի բյուջեն զրկված է լրացուցիչ եկամուտից՝ գույքահարկից:

Համայնքում գտնվող, թվով 6 սեփականատերերի պատկանող նորակառույց շենք շինություններ, ստանալով քաղաքապետարանից շին. թույլտվություն, սահմանված ժամկետում չեն ավարտել շինության կառուցումը և չեն դիմել թույլտվության ժամկետը երկարացնելու համար:

Քաղաքապետարանը անտեսել է ՀՀ կառավարության 29.05.2003թ. թիվ 680 որոշմամբ սահմանված կարգի 2-րդ կետի ա) ենթակետի՝ «ՀՀ տեղական ինքնակառավարման մարմինները ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի տարածքային ստորաբաժանում են ներկայացնում՝ մինչև յուրաքանչյուր ամսվա 15-ը՝ նախորդ ամսվա ընթացքում ՀՀ օրենսդրության համապատասխան նոր կառուցված, նոր առաջացած (ավարտվածության աստիճանի, հարկայնության, նպատակային և գործառնական նշանակության փոփոխություններ ունեցող) շենքերի, շինությունների ընթացիկ հաշվառման մասին» պահանջները:

Տեղական տուրքերի և վճարների վերաբերյալ

Հաշվի առնելով համայնքի ավագանու կողմից սահմանված տեղական տուրքերի դրույքաչափերը և «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի պահանջը այն է՝ «Տեղական տուրք և (կամ) վճար գանձող մարմինների պաշտոնատար անձինք տեղական տուրքի կամ վճարի հաշվարկն իրականացնում և տեղական տուրքը կամ վճարը գանձում են նախքան այդ լիազորությունների կամ գործողությունների իրականացումը՝ ելնելով սույն օրենքին համապատասխան սահմանված տեղական տուրքի կամ վճարի դրույքաչափերից», ստուգող հանձնաժողովի պահանջով կատարվեց տեղական տուրք վճարողների գույքագրում և հաշվառում:

Համայնքի ղեկավարի 08.04.2016 թվականի N 28 կարգադրությամբ ստեղծված համայնքի վարչական տարածքում տեղական տուրք վճարողների հաշվառման հանձնաժողովի աշխատանքի և համայնքի բյուջե տեղական տուրքերից փաստացի մուտքերի վերլուծության և համադրման արդյունքում պարզվել է, որ՝

- Հաշվառված ոգելից խմիչք վաճառող թվով 52 օբյեկտներից ստուգման պահին 22-ը չունեին վաճառքի թույլտվություն և համայնքի բյուջե պակաս վճարված գումարը, առաջին և երկրորդ եռամսյակների համար կազմել է **54.0** հազ. դրամ : Ստուգման ընթացքում

համայնքի բյուջե վճարվեց 27.0 հազ. դրամ: Համայնքի բյուջեին պարտքը կազմել է 27.0 հազ. դրամ:

- Հաշվառված ծխախոտ վաճառող թվով 47 օբյեկտներից ստուգման պահին 19 -ը չունեին վաճառքի թույլտվություն և համայնքի բյուջե պակաս վճարված գումարը, առաջին և երկրորդ եռամսյակների համար կազմել է **43.5** հազ. դրամ: Ստուգման ընթացքում համայնքի բյուջե վճարվեց 27.0 հազ. դրամ: Համայնքի բյուջեին պարտքը կազմել է 16.5 հազ. դրամ:

- Համայնքի տարածքում հաշվառվել է թվով 7 հանրային սննդի կազմակերպմամբ և իրացմամբ զբաղվող կազմակերպություններ, որոնցից 2-ը չունեին թույլտվություն: Համայնքի բյուջեին պարտքը կազմել է **20.0** հազ. դրամ:

- Համայնքի տարածքում հաշվառվել է թվով 9 տեխնիկական հեղուկներ վաճառող գործող օբյեկտներ, որոնցից 5-ը չունեին վաճառքի թույլտվություն: Համայնքի բյուջե պակաս էր վճարել 235.5 հազ.դրամ:

- Համայնքի տարածքում հաշվառվել է հեղուկ վառելիքի վաճառքով զբաղվող թվով 6 օբյեկտներ, որոնցից 4-ը չունեին վաճառքի թույլտվություն, իսկ մեկը՝ 75.5 հազ.դրամ պակաս էր վճարել: Համայնքի բյուջե պակաս էր վճարվել **675.5** հազ. դրամ,որից 2015թ-ին 150 հազ.դրամ 2016թ-ին՝ 525.5 հազ.դրամ: Ստուգման ընթացքում համայնքի բյուջե վճարվեց 187.0 հազ. դրամ:

- Համայնքի տարածքում հաշվառվել է թվով 5 սեղմված բնական և հեղուկացված գազերի վաճառքով զբաղվող օբյեկտներ, որոնցից 3-ը չունեին վաճառքի թույլտվություն: Համայնքի բյուջե պակաս էր վճարել **637.5** հազ. դրամ:

- Համայնքի տարածքում կազմակերպությունների և անհատների կողմից տեղադրված արտաքին գովազդի 313,8 քմ վահանակներից ստուգման պահին 43,8 քմ ունեցել են համապատասխան թույլտվություն, 270 քմ-ի համար չկար տեղադրման թույլտվություն և համայնքի բյուջե վճարվելիք գումարը կազմել է՝ **1,044.4** հազ. դրամ: Ստուգման ընթացքում համայնքի բյուջե վճարվեց 291.1 հազ. դրամ:

- Համայնքի տարածքում հաշվառվել է թվով 10 կազմակերպություններ, որոնք գործում են նաև ժամը 24:00-ից հետո: Այդ կազմակերպություններից 10-ն էլ 2016թ-ին չեն ունեցել ժամը 24:00-ից հետո գործունեություն ծավալելու թույլտվություն: Պարտքը համայնքի բյուջեին կազմել է **1,000.0** հազ. դրամ:

- Համայնքի տարածքում հաշվառվել է թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրաձախ վաճառքով զբաղվող 1 օբյեկտ, որը ստուգման պահին 25.0 հազ. դրամ պակաս վճարում էր կատարել, սակայն ուներ վաճառքի թույլտվություն: Համայնքի բյուջե պակաս էր վճարել 25.0 հազ. դրամ:

Այսպիսով՝ համայնքում հաշվառումից դուրս մնացած և առանց թույլտվության աշխատող տեղական տուրք վճարողների և արտաքին գովազդի 270 քմ վահանակների գովազդատուների կողմից համայնքի բյուջե չվճարված տեղական տուրքի գումարը կազմել է 3,500.0 հազ. դրամ, որից ստուգման ընթացքում համայնքի բյուջե վճարվեց 532.1 հազ. դրամ:

Սպիտակ համայնքի հողային ֆոնդի վերաբերյալ

Համաձայն Սպիտակ համայնքի կողմից ներկայացված <<<< հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման հաշվետվության>>՝ Սպիտակ համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 6066.75 հա, որից գյուղատնտեսական նշանակության հողեր՝ 4114.13 հա, բնակավայրի հողեր՝ 1257.76 հա, արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական օբյեկտների հողեր՝ 216.95 հա, էներգետիկայի, կապի, տրանսպորտի և կոմունալ ենթակառուցվածքների հողեր՝ 76.39 հա, հատուկ պահպանվող տարածքների հողեր՝ 58.43 հա, անտառային հողեր՝ 318.11 հա, ջրային հողեր՝ 24.97 հա: Համայնքային սեփականության հողերը կազմում են ընդամենը 5055.98 հա, որից գյուղատնտեսական նշանակության հողեր՝ 809.07 հա, արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական օբյեկտների հողեր՝ 138.05 հա, էներգետիկայի, կապի, տրանսպորտի և կոմունալ ենթակառուցվածքների հողեր՝ 20.87 հա, հատուկ պահպանվող տարածքների հողեր՝ 39.22 հա, ջրային հողեր՝ 3.56 հա:

Հողերի վարձավճարների վերաբերյալ

2015թ-ի և 2016թ-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում Սպիտակ համայնքի սեփականություն հանդիսացող գյուղատնտեսական նշանակության հողերից վարձակալության չի տրվել: Մինչև 2015թ-ը համայնքի կողմից գյուղատնտեսական նշանակության հողերից վարձակալության է տրվել 515.38 հա, տարեկան վարձավճարի չափը կազմել է 3,272.0 հազ. դրամ: 2015թ-ի ընթացքում գանձվել է 3,666.5 հազ. դրամ կամ 2015թ-ի գյուղատնտեսական նշանակության հողերի գծով 2015թ-ին նոր ապառքներ

չի գոյացել: 01.04.2016 թ-ի դրությամբ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի վարձավճարների գծով ապառքները տույժերի հետ միասին կազմել են 2,383.4 հազ. դրամ, այդ թվում տույժեր՝ 176.1 հազ. դրամ և ապառք՝ 2,207.3 հազ. դրամ:

2015թ-ին չորս դեպքով կառուցապատման իրավունքով վարձակալության է տրվել 0,008 հա հողեր, տարեկան վարձավճարը կազմել է 24,0 հազ. դրամ: 2016թ-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում նոր հողեր վարձակալության չի տրվել:

01.04.2016թ-ի դրությամբ համայնքի սեփականություն հանդիսացող հողերից կառուցապատման իրավունքով վարձակալության է տրվել 7.16 հա հողեր, տարեկան վարձավճարի չափը կազմել է 520.2 հազ. դրամ: 01.04.2016թ-ի դրությամբ ապառքները տույժերի հետ միասին կազմել են 875.1 հազ. դրամ, որից ապառքը՝ 770.9 հազ. դրամ և տույժը՝ 104.2 հազ. դրամ:

Այսպիսով, 01.04.2016թ-ի դրությամբ հողի վարձավճարների գծով ապառքը կազմել է 2,978.2 հազ. դրամ, տույժերը կազմել են 280.0 հազ. դրամ, ընդամենը ապառքը տույժերի հետ միասին կազմել են 3,258.5 հազ. դրամ, որը ենթակա է գանձման համայնքի բյուջե:

Համայնքի սեփականություն հանդիսացող գույքի վարձավճարների վերաբերյալ

2015թ. և 2016թ-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում համայնքի սեփականություն հանդիսացող գույք վարձակալության չի տրվել:

2015թ-ի բյուջեով համայնքի սեփականություն հանդիսացող գույքի վարձավճարների գծով եկամուտներ է նախատեսվել 3,060.0 հազ. դրամ, մուտքը կազմել է 2,862.4 հազ. դրամ: 2016թ-ի բյուջեով համայնքի սեփականություն հանդիսացող գույքի վարձավճարների գծով եկամուտներ է նախատեսվել 2,800.0 հազ. դրամ, 2016թ-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում մուտքը կազմել է 212.4 հազ. դրամ:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ 01.04.16թ-ի դրությամբ գույքի վարձավճարների գծով ապառքը կազմել է **480.0** հազ. դրամ, որը ենթակա է գանձման համայնքի բյուջե:

Համայնքի սեփականություն հանդիսացող հողերի օտարումների վերաբերյալ

Համայնքի 2015թ-ի ճշտված բյուջեով հողի օտարումից եկամուտներ է նախատեսվել 21,960.0 հազ. դրամ, մուտքերը կազմել են 22,725.2 հազ. դրամ:

2015թ-ի ընթացքում օտարվել է համայնքի սեփականություն հանդիսացող 39,708.4 քմ բնակավայրի հողեր, գումարով 23,166.9 հազ. դրամ կամ միջին հաշվով 2015թ-ի ընթացքում բնակավայրի հողերի 1 քմ-ը օտարվել է 583.0 դրամով: Սպիտակ համայնքի բնակավայրի հողերի 1 քմ-ի կադաստրային արժեքը կամում է 528 դրամ:

Համայնքի 2016թ-ի ճշտված բյուջեով հողի օտարումից եկամուտներ չի նախատեսվել, սակայն 2016թ-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում հողերի օտարումից համայնքի բյուջե մուտքագրվել է 5,160.0 հազ. դրամ:

2016թ-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում օտարվել է համայնքի սեփականություն հանդիսացող 8,602.97 քմ բնակավայրի հողեր, գումարով 5,360.4 հազ. դրամ կամ միջին հաշվով 2016թ-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում բնակավայրի հողերի 1 քմ-ը օտարվել է 623.1 դրամով:

Աղբահանության վարձավճարների վերաբերյալ

Ըստ ֆինանսական և եկամուտների հավաքագրման բաժնի կողմից ներկայացված տեղեկանքի, 2015թ-ին Սպիտակ համայնքի տարածքում հաշվառվել է շուրջ 16318 հազ. բնակիչ: Բաժնի կողմից կատարվել է վերլուծություն և որոշվել է, որ համայնքում մշտական կարող են ներկա գտնվել և աղբահանության ծառայություններից օգտվել 8890 բնակիչ, որոնց աղբահանության վարձավճարի գումարը նախատեսվել է 16,000.0 հազ. դրամ /8890x150x12/, որտեղ 150 դրամը 1 ամսվա վարձավճարի գումարն է, իսկ 12-ը՝ ամիսների թիվը: Որպես աղբահանության վարձավճարներ վճարող, բնակչությունից բացի համայնքում հաշվառվել է նաև հասարակական սպասարկման գործունեությամբ զբաղվող տնտեսվարող սուբյեկտներ, որոնց աղբահանության վարձավճարը հաշվարկվել է 2,760.0 հազ. դրամ: Ընդամենը աղբահանության վարձավճարները 2015թ-ի բյուջեում նախատեսվել է 18,760.0 հազ. դրամ /16,000.0+2,760.0/: 2016թ-ի բյուջեով բնակչությունից գանձվող աղբահանության վարձավճարներ է նախատեսվել 15,200.0

հազ. դրամ, հասարակական սպասարկման գործունեությամբ զբաղվող տնտեսվարող սուբյեկտներից՝ 2,824.0 հազ. դրամ:

2015թ-ին բնակչությունից և հասարակական սպասարկման գործունեությամբ զբաղվող տնտեսվարող սուբյեկտներից որպես աղբահանության վարձավճար է գանձվել և մուտքագրվել համայնքի բյուջե, գումարով 16,033.3 հազ. դրամ և 2016թ-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում՝ 3,130.8 հազ. դրամ: Աղբահանության վճարների գանձման համար քաղաքապետարանի համապատասխան բաժնում դեռևս 2004թ-ից ստեղծվել է բազա /համակարգչային ծրագրի միջոցով/ աղբահանության վճարների հաշվարկման և գանձման համար: Համակարգչային ծրագիրը հնարավորություն չի տալիս աղբահանության վճարների ժամկետից ուշացնելու դեպքում տույժերի հաշվարկման համար: <<Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին>> ՀՀ օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն, այն է. <<Աղբահանության վճարի վճարումը սույն օրենքով սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ժամկետանց յուրաքանչյուր օրվա համար աղբահանության վճար վճարողը, իսկ սույն օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով նախատեսված դեպքում աղբահանության վճար հաշվարկողը վճարում է տույժ՝ ժամանակին չմուծված աղբահանության վճարի գումարի 0.15 տոկոսի չափով, դրանց վճարման ժամկետից անցած ամբողջ ժամանակաշրջանի համար, բայց ոչ ավելի, քան 180 օրվա համար>>:

2015թ-ի ընթացքում աղբահանության վճարների գծով գոյացել են նոր ապառքներ, գումարով 4,852.7 հազ. դրամ, որն ենթակա է գանձման համայնքի բյուջե:

***Աղբահանության և սանիտարական մաքրման գծով նախատեսված և
իրականացված ծախսերի վերաբերյալ***

1. 2015-2016թթ-ին փողոցների սանիտարական մաքրման համար ճշտված բյուջեով յուրաքանչյուր տարվա համար նախատեսվել է 18,800.0 հազ. դրամ, 2015թ-ին փաստացի ծախսը կազմել է 18,797.8 հազ. դրամ և 2016թ-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում փաստացի ծախսը կազմել է 2,042.7 հազ. դրամ:
2. 2015թ-ին կենցաղային աղբահանության աշխատանքների կատարման համար նախատեսվել է 20,439.1 հազ. դրամ, դրամարկղային ծախսը կազմել է 20,332.0

հազ. դրամ, որից նախորդ տարվա պարտքի դիմաց 957.1 հազ. դրամ և 2016թ-ին նախատեսվել է 19,200.0 հազ. դրամ, առաջին եռամսյակի դրամարկղային ծախսը կազմել է 3,862.3 հազ. դրամ:

Սպիտակի քաղաքապետարանի կողմից համայնքում իրականացվող սանիտարական մաքրման և կենցաղային աղբահանության ծառայությունները 2015-2016թ.թ. իրականացվել են <<Նարինե>> ՍՊԸ-ի կողմից:

Վերը նշված աշխատանքների կատարման համար նախահաշիվներ չի կազմվել, սակայն առկա են ծավալաթերթեր:

Ա. Սանիտարական մաքրման աշխատանքների վերաբերյալ

Համայնքում 2015-2016թթ. սանիտարական մաքրման աշխատանքների կատարման համար Սպիտակի քաղաքապետարանի և <<Նարինե>> ՍՊԸ-ի միջև 30.12.2014թ. և 21.12.2015թ. կնքվել են թվով երկու պայմանագրեր: Պետք է նշել, որ 2015-2016թ.թ.-ին <<Նարինե>> ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացվել է միևնույն 18,797.8 հազ. դրամ գնային առաջարկ: Ըստ պայմանագրին կից ծավալաթերթի, սանիտարական մաքրման աշխատանքներում ներառված են ներքոնշյալ ծառայությունները՝ առաձին ծավալներով և միավորի գներով:

Համայնքի ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է մոտ 55300 կմ, այդ թվում ասֆալտապատ ճանապարհներ՝ 26900 կմ, որից սանիտարական մաքրում իրականացվող փողոցների գրաֆիկներում /դիսլակացիա/ ներառված են 13160 կմ երկարությամբ փողոցներ: Դիսլակացիաներում ներառված չեն բակային տարածքները, ներառված չեն նաև սիզամարգերը, որոնք ըստ նախկինում գործող նորմաների օպերատորի կողմից մաքրվում էր 1/3 մասով:

Բ. Աղբահանության աշխատանքների վերաբերյալ

Համայնքում 2015-2016թ.թ. աղբի հավաքման և փոխադրման աշխատանքների կատարման համար Սպիտակի քաղաքապետարանի և <<Նարինե>> ՍՊԸ-ի միջև 29.12.2014թ-ին և 30.12.2015թ-ին կնքվել են պայմանագրերը: 2015թ.-ին <<Նարինե>> ՍՊԸ-ի կողմից մեկ խմ աղբի հավաքման և տեղափոխման համար ներկայացվել է 1700 դրամ գնային առաջարկ, ընդհանուր գումարով 19,374.9 հազ. դրամ և 2016թ-ին 1 խմ

աղբի տեղափոխման համար ներկայացվել է 1680 դրամ գնային առաջարկ, ընդհանուր գումարով 19,192.5 հազ. դրամ: Ըստ պայմանագրին կից ծավալաթերթի, աղբահանության աշխատանքներում ներառված են ներքոնշյալ ծառայությունները՝ առանձին ծավալներով և միավորի գներով:

Համաձայն պայմանագրին կից տեխնիկական բնութագրի աղբարկղերն ամիսը մեկ անգամ պետք է ախտահանվի հատուկ նյութերով և աղբատար մեքենաները աղբավայր մեկնելուց հետո անպայման ախտահանիչ միջոցներով պետք է լվացման ենթարկվի:

Խոշոր եզրաչափի և շինարարական աղբի կուտակումների վերաբերյալ քաղաքապետարանի համապատասխան բաժնում պետք է առկա լինեին թերությունների ակտեր, սակայն ուսումնասիրությամբ պարզվեց, որ նշված ակտերը չի կազմվել:

<<Նարինե>> ՍՊԸ-ի կողմից աղբը տեղադրվում է համայնքի սեփականություն հանդիսացող 3,99 հա մակերեսով աղբավայրում: Տարածքի շահագործումը չի համապատասխանում սահմանված պահանջներին. աղբավայրը ցանկապատված չէ, տարածքում գոյություն չունի մուտքի վերահսկողություն:

Սպիտակ համայնքի ենթակայության նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների վերաբերյալ

Ստուգվել են Սպիտակ համայնքի ենթակայության նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունները:

Համաձայն Սպիտակ համայնքի կողմից տրամադրված տեղեկատվության 2015-2016թթ. ստուգվող ժամանակահատվածում համայնքում գործել է թվով 2 նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություն/ այսուհետ՝ ՆՈՒՀ/:

Համայնքի ավագանու 2011թ. հոկտեմբերի 14-ի թիվ 52 որոշումով ՆՈՒՀ-երում ծնողական վարձավճարնի ամսական չափը սահմանվել է 5.0 հազ. դրամ, համայնքում չհաշվառված երեխաների համար ամսական վարձավճարի չափը՝ 10,0 հազ. դրամ:

Թիվ 2 ՆՈՒՀ-ում առկա են ավելի պահված հաստիքներ հաստատված դրույքաչափերով՝ մանկավարժ խմբավարի 1 հաստիք, խոհարարի 1 հաստիք, հավաքարարի 0,5 դրույք, սոցիոլոգ մանկավարժի 0,5 դրույք, որը հակասում է ՀՀ

կրթության և գիտության նախարարի <<<< պետական և համայնքային ՆՈՒՀ-երի օրինակելի հաստիքացուցակի, խմբերի խտության և նորմատիվները>> հաստատելու մասին 26.01.2007թ. թիվ 29-Ն հրամանին: ՆՈՒՀ-երում խմբերի խտությունը չի համապատասխանում նույն հրամանի պահանջներին:

Սպիտակ համայնքի ՆՈՒՀ-երի կողմից կնքված սննդամթերքների մատակարարման պայմանագրերի համաձայն 2015թ. փաստացի վճարված գումարը կազմել է 14,823.9 հազ. դրամ, որից <<Արամ Սերվիս>> ՍՊԸ-ի հետ կնքված պայմանագրով՝ 5,974.9 հազ. դրամ, <<Գ.Սահակյան>> Ա/Ձ հետ՝ 1,795.0 հազ. դրամ , <<Մ. Առաքելյան>> Ա/Ձ-ի հետ՝ 9,791.2 հազ. դրամ, Սպիտակ համայնքի ՆՈՒՀ-երի կողմից կնքված սննդամթերքների մատակարարման պայմանագրերի համաձայն 2016թ. մայիսի 16-ի դրությամբ փաստացի վճարված գումարը կազմել է 4,395.0 հազ. դրամ, որից <<Արամ սերվիս>> ՍՊԸ-ի հետ կնքված պայմանագրով՝ 1,197.1 հազ. դրամ, <<Գ.Սահակյան>> Ա/Ձ հետ՝ 1,004.1 հազ. դրամ , <<Մ. Առաքելյան>> Ա/Ձ-ի հետ՝ 2,193.8 հազ. դրամ:

/հազ. դրամ/

ՆՈՒՀ	2015թ.			2016թ.		
	Մատակարար	Պայմանագրով նախատեսված գումարը	Փաստացի վճարված գումարը	Մատակարար	Պայմանագրով նախատեսված գումարը	Փաստացի վճարված գումարը
Թիվ 1	<<Գ.Սահակյան>> Ա/Ձ	490.0	407.5	<<Գ.Սահակյան>> Ա/Ձ	474.0	102.7
	<<Մ.Առաքելյան>> Ա/Ձ	3,539.7	2,925.3	<<Մ.Առաքելյան>> Ա/Ձ	1,172.5	283.9
	0	0	0	<<Արամ Սերվիս>> ՍՊԸ	2,229.8	596.6
Թիվ 2	<<Գ.Սահակյան>> Ա/Ձ	1,305.0	1,283.1	<<Գ.Սահակյան>> Ա/Ձ	4,239.5	901.4
	<<Մ.Առաքելյան>> Ա/Ձ	6,251.5	4,599.9	<<Մ.Առաքելյան>> Ա/Ձ	7,951.3	1,909.8
	<<Արամ Սերվիս>> ՍՊԸ	5,974.9	5,608.0	<<Արամ Սերվիս>> ՍՊԸ	2,376.0	600.5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		17,561.1	14,823.9		18,533.2	4,395.0

Վերահսկիչ պալատի հանձնաժողովի կողմից ուսումնասիրվել է Սպիտակ համայնքի մանկապարտեզների կողմից գնման ընթացակարգերով ձեռք բերված սննդամթերքների գները: Համադրելով մանկապարտեզների կողմից գնման ընթացակարգով ձեռք բերված ապրանքատեսակների գները պարզվեց, որ միևնույն

Ժամանակաշրջանում նույն սննդամթերքը և գյուղմթերքը միևնույն մատակարարի կողմից տարբեր ՆՈՒՀ-երին մատակարարվել է տարբեր գներով:

Ստորև ներկայացվում է Սպիտակ համայնքում ՆՈՒՀ-երին <<Գ. Սահակյան>> Ա/Ձ-ի և <<Մ. Առաքելյան>> Ա/Ձ-ի կողմից մատակարարված ապրանքների գների համեմատական վերլուծությունը.

Մատակարար կազմակերպություն- Ա/Ձ <<Գ. Սահակյան>>				
	Սննդամթերքի անվանումը	Չ/մ	Թիվ 1 ՆՈՒՀ-ի սննդամթերքի միավորի գները /հազ.դրամ/	Թիվ 2 ՆՈՒՀ-ի սննդամթերքի միավորի գները /հազ.դրամ/
1.	բուլկի	հատ	0.09	0.1

Մատակարար կազմակերպություն- Ա/Ձ <<Մ. Առաքելյան>>				
	Սննդամթերքի անվանումը	Չ/մ	Թիվ 1 ՆՈՒՀ-ի սննդամթերքի միավորի գները /հազ.դրամ/	Թիվ 2 ՆՈՒՀ-ի սննդամթերքի միավորի գները /հազ. դրամ/
2.	կաթ	կգ	0.35	0.4
3.	սերկևիլ	կգ	0.5	0.45
4.	կարամել	կգ	1.26	1.2
5.	գազար	կգ	0.3	0.29
6.	բազուկ	կգ	0.3	0.29
7.	խնձոր	կգ	0.3	0.29
8.	ջեմ /տեղական/	կգ	1.25	1.3
9.	լոլիկ	կգ	0.2	0.19
10.	ծիրանի չիր	կգ	1.7	1.65
11.	հատիկ լոբի	կգ	1.2	1.1
12.	բիբար	կգ	0.2	0.25

13.	արքայանարինջ	կգ	0.3	0.28
14.	կանաչ լոբի	կգ	0.3	0.35

Այսպիսով՝ ՆՈՒՀ ղեկավարությունը մրցույթների մասնակիցների գնային առաջարկների նկատմամբ միասնականություն ցուցաբերելու դեպքում կարող էին տնտեսել միջոցները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

1. 2015թ-ի ընթացքում հողի հարկի չվճարված ապառքները և տույժերը միասին կազմել են **2,900.7 հազ. դրամ**, որից 2,017.9 հազ. դրամը ֆիզիկական անձանց, իսկ 882.8 հազ. դրամը իրավաբանական անձանց մասով է:
2. 2015թ-ի ընթացքում գույքահարկի չվճարված ապառքները և տույժերը միասին կազմել են **10,631.2 հազ. դրամ**, որից 8,862.3 հազ. դրամը ֆիզիկական անձանց, իսկ 1,768.9 հազ. դրամը՝ իրավաբանական անձանց մասով:
3. Համայնքի տարածքում գործող 5 հասարակական նշանակության օբյեկտների զբաղեցրած բնակելի նշանակության շենք շինությունների գործառնական նշանակությունը չի փոխված, իսկ 6 սեփականատերերի պատկանող նորակառույց շենք շինություններ ստանալով քաղաքապետարանից շին. թույլտվություն, սահմանված ժամկետում չավարտելով շինության կառուցումը, չեն կատարել գույքի պետական գրանցում:
4. Համայնքում հաշվառումից դուրս մնացած և առանց թույլտվության աշխատող տեղական տուրք վճարողների և արտաքին գովազդի 270 ք.մ. վահանակների գովազդատուների կողմից համայնքի բյուջե չվճարված տեղական տուրքի գումարը կազմել է 3,500.0 հազ. դրամ, որից ստուգման ընթացքում համայնքի բյուջե վճարվեց 532.1 հազ. դրամ:
5. 01.04.16թ-ի դրությամբ հողի վարձավաճարների գծով ապառքը կազմել է 2,978.2 հազ. դրամ և տույժը՝ 280.3 հազ. դրամ, ընդամենը ապառքը տույժերի հետ միասին կազմել է 3,258.5 հազ. դրամ:
6. 01.04.16թ-ի դրությամբ գույքի վարձավաճարների գծով ապառքը կազմել է 480.0 հազ. դրամ:

7. Խախտվել է <<Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին>> ՀՀ օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջները, այն է. <<Աղբահանության վճարի վճարումը սույն օրենքով սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ժամկետանց յուրաքանչյուր օրվա համար աղբահանության վճար վճարողը, իսկ սույն օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով նախատեսված դեպքում աղբահանության վճար հաշվարկողը վճարում է տույժ՝ ժամանակին չմուծված աղբահանության վճարի գումարի 0.15 տոկոսի չափով, դրանց վճարման ժամկետից անցած ամբողջ ժամանակաշրջանի համար, բայց ոչ ավելի, քան 180 օրվա համար>>: Քաղաքապետարանում առկա համակարգչային ծրագիրը հնարավորություն չի տալիս աղբահանության վճարների ժամկետից ուշացնելու դեպքում տույժերի հաշվարկ կատարել: 2015թ-ի ընթացքում աղբահանության վճարների գծով գոյացել են նոր ապառքներ, գումարով 4,852.7 հազ. դրամ, որն ենթակա է գանձման համայնքի բյուջե:
8. <<Նարինե>> ՍՊԸ-ի կողմից աղբը տեղադրվում է համայնքի սեփականություն հանդիսացող 3,99 հա մակերեսով աղբավայրում: Տարածքի շահագործումը չի համապատասխանում սահմանված պահանջներին. աղբավայրը ցանկապատված չէ, տարածքում գոյություն չունի մուտքի վերահսկողություն:
9. Թիվ 2 ՆՈՒՀ-ում առկա են ավելի պահված հաստիքներ հաստատված դրույքաչափերով՝ մանկավարժ խմբավարի 1 հաստիք, խոհարարի 1 հաստիք, հավաքարարի 0,5 դրույք, սոցիոլոգ մանկավարժի 0,5 դրույք, որը հակասում է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի <<<< պետական և համայնքային ՆՈՒՀ-երի օրինակելի հաստիքացուցակի, խմբերի խտության և նորմատիվները>> հաստատելու մասին 26.01.2007թ. թիվ 29-Ն հրամանին: ՆՈՒՀ-երում խմբերի խտությունը չի համապատասխանում նույն հրամանի պահանջներին:
10. ՆՈՒՀ ղեկավարությունը մրցույթների մասնակիցների գնային առաջարկների նկատմամբ միասնականություն ցուցաբերելու դեպքում կարող էին տնտեսել միջոցները:

**Առաջարկություններ
Սպիտակի քաղաքապետարանին.**

1. Ձեռնարկել միջոցառումներ համայնքի բյուջեի հարկային եկամուտների լիարժեք պլանավորման և համայնքի հողի հարկով և գույքահարկով հարկվող կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց ապառքների գանձման ուղղությամբ:
2. Աշխատանքներ տանել համայնքի տարածքում գործող հասարակական նշանակության օբյեկտների զբաղեցրած բնակելի նշանակության շենք շինությունների գործառնական նշանակությունը փոխելու ուղղությամբ:
3. Ձեռնարկել միջոցառումներ՝ ՀՀ կառավարության 29.05.2003թ. թիվ 680 որոշմամբ սահմանված, ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի տարածքային ստորաբաժանումներին ներկայացնել ՀՀ օրենսդրության համապատասխան նոր կառուցված, նոր առաջացած (ավարտվածության աստիճանի, հարկայնության, նպատակային և գործառնական նշանակության փոփոխություններ ունեցող) շենքերի, շինությունների ընթացիկ հաշվառման մասին տեղեկատվություն:
4. Տեղական տուրքերի և վճարների հաշվարկն ու գանձումը իրականացնել նախքան այդ լիազորությունների կամ գործողությունների իրականացումը, ելնելով <<Տեղական տուրքերի և վճարների մասին>> ՀՀ օրենքով սահմանված դրույքաչափերից: Համապատասխան գործող օրենքների, համայնքի բյուջեում նախատեսել տեղական տուրքերից և վճարներից իրատեսական մուտքեր և ապահովել դրանց գանձումը:
5. Աղբահանության վարձավճարների գանձումներն իրականացնել <<Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին>> ՀՀ օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն:
6. Ձեռնարկել միջոցառումներ՝ աղբահանության վարձավճարների գծով 2015թ-ի ընթացքում գոյացած ապառքները համայնքի բյուջե գանձելու ուղղությամբ:
7. Նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում հաստիքային միավորները և խմբերի խտությունը համապատասխանեցնել ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2007թ. թիվ 29-Ն հրամանի պահանջներին:
8. Համաձայն <<Վերահսկիչ պալատի մասին>> ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետի, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել հայտնաբերված խախտումները վերացնելու նպատակով ձեռնարկված միջոցառումների վերաբերյալ: